

“โลก” เปลี่ยนแปลง “โรคภัย” ก็เปลี่ยนไป

ตั้งแต่ยุคปฏิวัติอุตสาหกรรมหรือราว ๆ ครึ่งศตวรรษที่ผ่านมา
อุณหภูมิเฉลี่ยของโลกสูงขึ้นอย่างรวดเร็วจากการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก
ที่มาจากกิจกรรมของมนุษย์ เช่น การทำอุตสาหกรรม การใช้น้ำมันเชื้อเพลิง เป็นต้น

อุณหภูมิโลกที่สูงขึ้น แม้อาจดูเหมือนว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงที่เล็กน้อย
แต่ก็มีผลกระทบต่อหลาย ๆ ด้าน และมีที่กล่าวว่าจะขยายเป็นวงกว้าง
อุณหภูมิที่ร้อนขึ้นทำให้ทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ดิน ป่าไม้
สูญเสียหน้าที่ในการหมุนเวียนน้ำ แร่ธาตุ และสารต่าง ๆ
สมดุลทางธรรมชาติจึงเปลี่ยนแปลงไป จึงเป็นตัวเร้าให้สิ่งมีชีวิตต้องมีการปรับตัวตามไปด้วย
โดย **จุลินทรีย์เป็นสิ่งมีชีวิตที่ปรับตัวได้ง่ายและเร็วที่สุด**

เพราะมีโครงสร้างไม่ซับซ้อน อายุสั้น

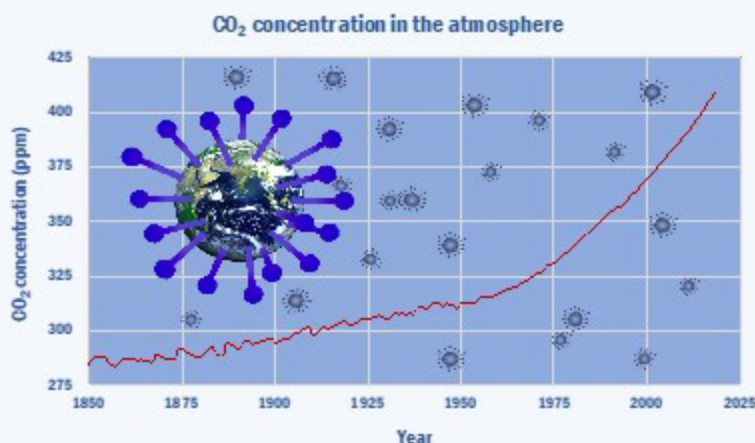
ซึ่งก็ไม่ได้เป็นปัญหาอะไรหากจุลินทรีย์เหล่านั้นไม่ใช่เชื้อก่อโรค

แต่อดีตทำให้เราทราบว่า **โรคระบาดมักเป็นผลพวงมาจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ**

ความร้อนที่สูงขึ้น ความแห้งแล้งที่ยาวนาน ไม่ได้มีผลต่อลักษณะภูมิประเทศ
และการใช้ประโยชน์ที่ดินเท่านั้น

สภาพที่แห้งแล้งทำให้พาหะอย่างแมลงและยุงมีการปรับตัว
และไม่ถูกกำจัดโดยนกล่าที่จำศีลหรือลดจำนวนลง

เมื่อถึงฤดูฝน พาหะจำนวนมากที่มีเชื้อโรคก็จะสามารถแพร่เชื้อให้กับสัตว์
ซึ่งเชื้อเหล่านี้สามารถกลายพันธุ์และแพร่สู่คนได้ในที่สุด

**เป็นเรื่องน่าเศร้าที่คนเรามีการรับรู้
ต่อการเปลี่ยนแปลงแบบ Exponential
growth ในธรรมชาติแบบนี้ได้น้อย**

ซึ่งเป็นการเพิ่มขึ้นแบบชี้กำลังของการระบาดนี้
ยกตัวอย่างได้จากกรณีของการแพร่เชื้อ
เช่น วันแรกเริ่มมีผู้รับเชื้อไวรัสที่กลายพันธุ์แล้ว
1 คน และในระหว่างนี้เขาได้สัมผัสกับคนรอบ
ข้างหลาย ๆ คน ทำให้วันรุ่งขึ้นคนที่เขาสัมผัส
ติดเชื้อ 3 คน ก็จะมีคนติดเชื้อทั้งหมด 4 คน

ซึ่งคนเหล่านี้ยังไม่แสดงอาการ ทำให้มีโอกาสไปสัมผัสคนอื่น ๆ เพิ่มขึ้น
วันถัด ๆ ไปจึงมีผู้ติดเชื้อเพิ่มขึ้นเป็น **หลักสิบ หลักร้อย และหลักพัน** ได้อย่างรวดเร็ว
ซึ่งแนวโน้มของจำนวนผู้ติดเชื้อนี้เป็นสัญญาณหนึ่งที่ทำให้เราประเมินสถานการณ์ได้
แต่ก็เป็นเรื่องยากที่จะรู้ว่าใคร ติดเชื้อบ้าง เพราะบางคนก็ไม่ได้แสดงอาการป่วยออกมา
ความรุนแรงของสถานการณ์จะเพิ่มขึ้นมากน้อยแค่ไหน
เวลาที่ล่วงเลยไปก็มีผลเช่นเดียวกัน

กล่าวง่าย ๆ คือ ความล่าช้าเป็นศัตรูของการแก้ไขปัญหาในลักษณะนี้...